

تاریخ دریافت: ۹۸/۴/۷

تاریخ پذیرش: ۹۸۷/۲۴

فصلنامه خطمشی‌گذاری عمومی در مدیریت

سال دهم/ شماره سی و پنجم/ پائیز ۱۳۹۸

بررسی ارتباط بین نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی با اجرای

خطمشی‌های سلامت نظام اداری

(مورد مطالعه: سازمان‌های اجرایی استان خوزستان)

فرهاد قیصری^۱ - سنجر سلاجقه^۲ - فرزانه بیگ زاده عباس^۳ - ایوب شیخی^۴

چکیده

زمینه: یکی از دلایل اجرای نامناسب خطمشی‌های عمومی فقدان ارتباط بین تدوین کنندگان خطمشی عمومی و مجریان می‌باشد. در صورتی که تدوین کنندگان خطمشی عمومی با اجرا ارتباط داشته باشند بسیاری از مشکلات از بین خواهند رفت اما در عمل این گونه نیست.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط بین نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی با اجرای خطمشی‌های سلامت نظام اداری انجام شده است.

روش: در این پژوهش جهت شناسایی بازیگران تدوین خطمشی عمومی از نظرات خبرگان با سابقه در حوزه خط-مشی‌گذاری عمومی استفاده شده و سپس با تلفیق مولفه‌های استخراج شده از مبانی نظری پژوهش، پرسش‌نامه‌ای در خصوص نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی تنظیم گردید. برای شناسایی خطمشی‌های سلامت نظام اداری از قوانین و خطمشی‌های این حوزه استفاده و در اختیار پاسخگویان قرار گرفت. جامعه آماری در بخش بازیگران تدوین خطمشی پانزده نفر از خبرگان و در بخش اجرای خطمشی شامل ۸۶۶۴۳ نفر از مدیران سازمان‌های اجرایی استان خوزستان می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای Sps 22 و Amos 22 استفاده شد.

یافته‌ها: در این پژوهش نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی در سطح بیشتر از رضایت‌بخش بوده و بیشترین میانگین رتبه (۷/۶۳) مربوط به رسانه‌های گروهی بود. همچنین متغیر اجرای خطمشی‌های سلامت نظام اداری در سطح بیشتر از رضایت‌بخش بود. مدل پژوهش نیز از برازش مطلوب برخوردار بود.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که بین نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی با اجرای خطمشی‌های سلامت نظام اداری رابطه معناداری وجود دارد.

کلید واژگان: تدوین خطمشی عمومی، اجرای خطمشی عمومی، سلامت نظام اداری

^۱ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران f_shab2007@yahoo.com

^۲ استادیار، گروه مدیریت، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران، (مسئول مکاتبات) s.salajeghe@iauc.ac.ir

^۳ استادیار، گروه مدیریت، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران farzanehbigzadeh@yahoo.com

^۴ استادیار، گروه آمار، دانشکده ریاضی و کامپیوتر، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران sheikhy.a@uk.ac.ir

مقدمه

پارامترهای نهادی، شرایط ساختاری، ملاحظات اخلاقی و عادات فرهنگی محسوب کردند. در نهایت، فساد را متأثر از انواع مختلفی از بازیگران فردی، گروهی، سازمانی، پس زمینه‌های حرفه‌ای، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دانستند (بلایند، ۲۰۱۴، ۵۳).

نظام اداری ایران، علیرغم ظاهر مدرن خود، قادر به ایفای کارکردهای یک نهاد مدرن در جامعه نمی‌باشد، این ناکارا و ناسالم بودن نظام اداری یک مشکل اجتماعی است و رگه‌هایی از ناسلامتی و فساد نظام اداری در ایران قابل مشاهده است. به همین دلیل در جمهوری اسلامی ایران تلاش‌های زیادی در زمینه برقراری سلامت نظام اداری و مقابله با فساد اداری از طریق وضع قوانین و مقررات مختلف انجام شده است (قهرمانی و حیدری، ۱۳۹۲).

بنابراین در این پژوهش محقق ضمن تبیین بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی و رتبه‌بندی میزان نقش آن‌ها، به سنجش خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری پرداخته و در این راستا محقق در پی بررسی رابطه بین نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری بوده و اینکه اجرای خط‌مشی‌های عمومی سلامت نظام اداری در چه وضعیتی قرار دارند.

بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی

آندرسون خط‌مشی عمومی را بیانگر مجموعه اقدام‌های نسبتاً ثابت و هدفمند می‌داند که به وسیله یک فرد یا مجموعه‌ای از بازیگران برای پرداختن به یک مسئله یا دغدغه دنبال می‌شود (آندرسون^۷، ۲۰۱۰، ۸۵). در این تعریف بر سه نکته ثابت، هدفمندبودن و ناظر به مشکل بودن خط‌مشی عمومی تأکید شده است. گرفت و فرلانگ نیز برآنند که در نظریه و عمل، خط-مشی عمومی، تصمیم حکومت در قبال یک مسئله عمومی است (گرفت و فرلانگ^۸، ۲۰۰۴). تدوین خط-مشی عمومی عبارت است از ایجاد و توسعه مجموعه-

خط‌مشی‌های عمومی، مبتنی بر روابط رسمی و غیررسمی گروه‌ها و افراد ذینفع هستند که در جهت اهداف فردی یا گروهی، در عرصه‌های عمومی اجرا می‌شوند (میک^۱، ۲۰۰۴، ۲۴). یکی از مهمترین مراحل خط‌مشی‌گذاری، تدوین خط‌مشی عمومی است که فرض بر این است که شرکت کنندگان در فرآیند خط-مشی‌گذاری مشکل را به رسمیت شناخته و آن را در دستور کار خط‌مشی‌گذاری قرار می‌دهند (سیدنی^۲، ۲۰۰۹، ۱۲۴). تدوین خط‌مشی مجموعه‌ای از بدیل‌ها بوده که شامل شناسایی راه‌حل‌های یک مشکل و سپس شناسایی و طراحی مجموعه خاصی از ابزار است که برای حل مشکل تدوین می‌شوند (بیرکلند^۳، ۲۰۱۵، ۲۱۶).

در این بین یکی از موضوعاتی که مورد توجه خط‌مشی‌گذاران بوده است سلامت نظام اداری است. نظام اداری سالم، زمینه دستیابی دولت‌ها به توسعه و بهره‌مند شدن از تأثیرات مثبت آن را با کاستن از هزینه‌های سربار و اضافی به جامعه ممکن می‌سازد، در حالی که نظام اداری فاسد با مصروف داشتن منابع مالی مختص به توسعه جامعه، به مثابه باتلاقی عمل می‌کند که منابع را در خودش فرو می‌برد و یا حداقل با افزایش قیمت معادلات، توسعه پایدار را مختل و امکان پیش-بینی وضعیت اقتصادی را محدود می‌سازد (پوبی^۴، ۲۰۰۰، ۱۵).

فساد و فعالیت‌های رانت جویی (لامبزدورف^۵، ۲۰۰۲، ۶۳)، تلاش برای دستیابی به درآمد اضافی را نشان می‌دهد (هایدنهایمر و همکاران^۶، ۱۹۹۳، ۲۶) که از طریق دور زدن یا به طور مستقیم با شکستن قانون همراه است. فساد امروز گسترده، متنوع و در تمام فرهنگ‌ها، سیستم‌ها و اقتصادها جاسازی شده است. در ابتدا، آن را به عنوان یک جرم قانونی، انحراف اجتماعی و یا یک رسوایی اخلاقی تصور می‌کردند. سپس، فساد را ترکیبی از عوامل شامل منافع فردی،

خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری

یکی از موضوعاتی که همیشه مورد توجه بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی بوده است مسئله سلامت نظام اداری و مقابله با فساد بوده است. هنگامی که فساد حقوق مالکیت، حاکمیت قانون و مشوق سرمایه را تضعیف می‌کند توسعه اقتصادی و سیاسی فلج می‌شوند (کلینگارد^{۱۲}، ۲۰۰۰، ۷۴). با این حال، حتی اگر برخی از مزایای اقتصادی و بوروکراتیک فساد شناخته شده باشد، در اکثر موارد بینش و شهود نشان می‌دهد که به طور قابل توجهی هزینه‌های سنگین‌تری خواهد داشت (اوگوس^{۱۳}، ۲۰۰۴، ۳۳۳). فساد اثر مخرب در تار و پود جامعه دارد که کارمندان بخش عمومی اعتماد محوله به آن‌ها را درهم می‌شکنند. علاوه بر این، فساد به عنوان بزرگترین تهدید برای یکپارچگی مقامات دولتی در نظر گرفته شده است (دی بندتو^{۱۴}، ۲۰۱۴، ۷۳).

در رویکرد اقتصادی به فساد، منافع شخصی فرد بر رفتار وی غالب می‌شود (دی وریس و سویس^{۱۵}، ۲۰۱۶، ۸۹). هنگامی که خادم مردم منافع شخصی خود و یا خود را بالاتر از منافع عموم مردم قرار می‌دهد، این فساد است. هنگامی که یک مامور از قدرت خود برای منافع شخصی و یا با فراهم آوردن مزایای غیرمنصفانه برای اعضای گروه خود سوء استفاده کند فساد است. هنگامی که یک سیاستگذار و سیاستمدار در ازای حمایت سیاسی، وعده منفعتی پولی یا غیرپولی را دریافت می‌کند فساد است. دو ویژگی مهم فساد به طور مشترک این است که همه آن را نقض قانون توسط بخشی از مقامات دولتی برای دستیابی به برخی از منافع خصوصی غیرقانونی دانسته و همه آن را به صورت غیرعلنی می‌دانند (سرا و وانتچکون^{۱۶}، ۲۰۱۵، ۲۰۱۵). تعریفی که از فساد بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد، به خصوص در زمینه‌های سیاسی، سوء استفاده از قدرت عمومی برای منافع خصوصی و یا شخصی است (حیب و زوراویکی^{۱۷}، ۲۰۰۲؛ رابرتسون و

ای از اقدامات موثر و توافق شده به منظور بررسی آنچه در دستور کار خط‌مشی قرار گرفته و اتخاذ تصمیم راجع به آن، بنابراین بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی شامل عناصر و مواردی می‌باشند که در تجزیه و تحلیل و قانونی ساختن (اقتداربخشی) خط‌مشی عمومی نقش دارند (دانش فرد، ۱۳۸۹، ۸۹).

بنابراین وقتی زمان تصمیم‌گیری برای پذیرش یک انتخاب خاص فرا می‌رسد، گروه بازیگران مربوطه تقریباً به شکلی ثابت فقط به کسانی محدود می‌شود که صلاحیت تصمیم‌گیری عمومی را دارا هستند. به بیان دیگر مرحله تصمیم‌گیری خط‌مشی عمومی به طور طبیعی بر کسانی متمرکز می‌شود که مقامات رسمی را در حکومت اشغال کرده‌اند. بقیه بازیگران از جمله کسانی که در سایر سطوح حکومت قرار دارند، اعم از داخلی و بین‌المللی، عملاً کنار گذاشته می‌شوند. فقط سیاستمداران، قضات و مقامات حکومتی در این مرحله از چرخه خط‌مشی چه با نظر و چه با رای شرکت می‌کنند (منوریان و گلشن، ۱۳۹۴، ۱۱۲).

بازیگران تدوین خط‌مشی می‌توانند به عنوان افرادی که دارای توانایی تصمیم‌گیری سیاسی یا نفوذ بر فرآیندهای تصمیم‌گیری سیاسی هستند دیده شوند. آن‌ها، همان‌گونه که گرتسون^۹ (۲۰۰۴) نشان می‌دهد، شامل افراد یا گروه‌هایی هستند که در ایجاد و اجرای سیاست خاص تاثیرگذار هستند. آن‌ها همچنین ممکن است شامل مقامات دولتی، گروه‌های ذینفع، بوروکراسی و رسانه‌های جمعی، که ممکن است به تنهایی یا همراه، در کار قرار دادن مسائل در دستور کار عمومی باشند در نظر گرفته شوند. در سال‌های اخیر همچنین هانیکوم^{۱۰} (۱۹۸۷)، اذعان به نقش رسانه‌ها، جامعه مدنی، از جمله کلیساها در سیاست عمومی، داشته است. علاوه بر این، بیرکلند^{۱۱} (۲۰۱۰) بازیگران در فرآیند خط‌مشی را به دو دسته اصلی تقسیم می‌کند: بازیگران رسمی و غیر رسمی.

واتسون^{۱۸}، ۲۰۰۴؛ رودریگز و همکاران^{۱۹}، ۲۰۰۵؛ توبالد^{۲۰}، ۱۹۹۰).

یکی از مشکلات عمده در مفهوم فساد این است که، در حالی که از بین بردن آن دشوار است، ولی دارای ظرفیتی است که در اشکال جدیدی بروز می‌کند (امی^{۲۱}، ۲۰۱۰، ۲۹). در عین حال، عدم اعتماد و مشارکت مدنی کم ممکن است با کاهش خطر افشا شدن و مجازات مقامات، عرضه خدمات فاسد را افزایش دهد (بامیدلی و همکاران^{۲۲}، ۲۰۱۶، ۶۳).

مبارزه با فساد را می‌توان به عنوان یک استراتژی جامع در نظر گرفت، که باید تعدادی ابزار برای این منظور ساخته شود (رز آکرم، ۱۹۹۹ و هیدنهیمر و همکاران^{۲۳}، ۱۹۹۳). اولین نکته در پیشگیری از فساد این است که انواع مختلف از معامله که به طور مستقیم (یا غیرمستقیم باعث تحریک) رفتار فاسد می‌شوند را تشخیص دهیم و این باید به عنوان میدان‌های جنگ جداگانه‌ای که نیاز به ابزار خاص دارند در نظر گرفته می‌شود.

فساد نشان دهنده شکست انضباط انسانی، سازماندهی موسسات و صداقت است. بنابراین راه‌حل باید در آموزش، ابتکار، خلاقیت، عزم و اراده برای کاهش وقوع آن باشد (کامپوس و پرادهان^{۲۴}، ۲۰۰۷).

بنابراین در کنترل فساد، تغییرات انگیزه فردی و سازمانی صاحب منصبان پیشنهاد می‌شود (رز آکرم، ۱۹۹۹، ۵۲). این اقدامات نهادی با هدف محدود کردن اختیارات رسمی و انحصار قدرت، افزایش کنترل بر مقامات از طریق نظارت بوروکراتیک و جوابگویی و فرآیندهای سیاسی دموکراتیک تقویت خواهد شد (کافمن^{۲۵}، ۱۹۹۷، ۱۱۳). از سوی دیگر فساد بهره‌وری را، از طریق کاهش تلاش‌های بوروکراسی و کاهش کیفیت سرمایه‌گذاری‌های عمومی (رز آکرم، ۱۹۹۹؛ باردان^{۲۶}، ۱۹۹۷) کاهش می‌دهد. فساد ممکن است بر اقتصاد از طریق کاهش سرمایه کشور تاثیر داشته باشد. دلیل اصلی این کاهش اعتبار کم به سیاست است (دی

لئون و گرین^{۲۷}، ۲۰۱۵، ۹۶). در جمهوری اسلامی ایران نیز خط‌مشی‌های متعددی جهت تحقق سلامت نظام اداری تنظیم شده است، که عبارتند از:

- سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران
- برنامه سلامت نظام اداری
- فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۰ (معروف به منشور مبارزه با مفاسد اقتصادی)

- بند ۱۴ و ۱۶ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه
- مواد ۹۰، ۹۱ و ۹۲ قانون مدیریت خدمات کشوری
- برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ هیئت وزیران
- قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مجلس

- قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵
- قانون مجازات اخلاط‌گران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹/۹/۲۸

- قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد مصوب ۱۳۸۷/۷/۲۰

- قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷

- قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل دولتی مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱

- فصل یازدهم الی سیزدهم کتاب پنجم «قانون مجازات اسلامی»

- آیین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی مصوب ۱۳۸۳/۹/۱ هیئت وزیران

درخصوص بررسی تدوین خط‌مشی عمومی و سلامت نظام اداری، مطالعات بسیاری انجام شده است و پژوهشگران یافته‌های شایان توجهی در ارتقای جایگاه خط‌مشی‌گذاری داشته‌اند، اما رابطه بین

بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی و اجرا کمتر مورد توجه بوده است. باقری و همکاران (۱۳۹۲) بیان می‌کنند که شورای عالی انقلاب فرهنگی به مثابه مرجع عالی تنظیم و تدوین خط‌مشی‌های فرهنگی کشور، نقش مهمی بر عهده دارد. از نظر دانایی فرد و همکاران (۱۳۹۲) مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر تدوین خط‌مشی عمومی عبارتند از: تجربه، خبرگی و قضاوت خط‌مشی-گذاران؛ منابع در دسترس خط‌مشی‌گذاران؛ ارزش‌ها، ایدئولوژی و عقاید سیاسی؛ عادت و سنت؛ دلالت سیاسی، گروه‌های فشار و مشاوران؛ عمل‌گرایی و اقتضائات؛ شواهد. غفوری و کمالی (۱۳۸۹) بیان می‌کنند که در فرآیند خط‌مشی‌گذاری عمومی عوامل مختلفی نقش ایفا می‌کنند که عبارتند از: دولت، جامعه و نظام بین‌المللی. به علاوه در این فرآیند نباید نقش و جایگاه بازیگران را نادیده گرفت. بازیگران افراد و گروه‌ها هستند. به عبارت دیگر کارگزاران انتصابی و انتخابی، گروه‌های ذینفع، سازمان‌های پژوهشی، رسانه‌های گروهی، رای‌دهندگان و احزاب سیاسی جزء مهمترین بازیگران محسوب می‌شوند. زانگ^{۲۸} (۲۰۱۴) بیان می‌کند که امروزه، مشارکت شهروندان در ساخت خط‌مشی‌های عمومی در کشور یک روش مهم مشارکت شهروندان است و به تدریج در حال گسترش است.

همچنین در خصوص سلامت نظام اداری تحقیقاتی انجام شده است. دایبی و سیلوستر^{۲۹} (۲۰۱۴) بررسی کردند که تا چه حد فساد با افزایش دستمزد کارگران خدمات عمومی کاهش می‌یابد. ساها و همکاران^{۳۰} (۲۰۱۴) در پژوهش خود دریافتند ارتباط بین سطح دموکراسی در حال حاضر و فساد معنی‌دار بوده است. بیکن و همکاران^{۳۱} (۲۰۱۳) دریافتند که فساد می‌تواند عدم قطعیت را افزایش داده و در نتیجه سرمایه‌گذاری و درآمدهای مالیاتی کاهش را می‌دهد که می‌تواند مانع تامین مالی پروژه‌های توسعه دولتی شود. اپرگیس و همکاران^{۳۲} (۲۰۱۲) دریافتند که فساد در کشورهای

ایالات متحده که نمره شاخص آزادی اقتصادی بالاتر پایین‌تر است. پیرونی و آگوستینو^{۳۳} (۲۰۱۳) بیان می‌کنند که مداخله بیشتر دولت با فساد بیشتری همراه است. اریک اوسلنر^{۳۴} (۲۰۰۸) نشان می‌دهد که افرادی که پرداخت‌هایی جهت فساد اداری انجام می‌دهند احساس نابرابری بالا داشته و دارای اعتماد کم می‌باشند و استدلال می‌کند که تخلفات ناشی از عدم وجود شفافیت است (اوسلنر، ۲۰۰۸). نقش‌های تحقیق کردن و ناظر بودن نهادهای غیردولتی در پیشگیری، تشخیص و کنترل فساد بطور مستقیم و غیرمستقیم از طریق کمک به حکومت خوب، مورد توجه محققان است (فولر^{۳۵}، ۱۹۸۸، براتون^{۳۶}، ۱۹۸۹، کورتین^{۳۷}، ۱۹۹۰، بکن، ۱۹۹۱، کلارک^{۳۸}، ۱۹۹۱).

روش تحقیق

روش پژوهش حاضر، توصیفی-تحلیلی از نوع تحلیل محتواست. همچنین این پژوهش از حیث جهت‌گیری، کاربردی و بر مبنای اهداف، اکتشافی است. جامعه آماری این تحقیق، متشکل از دو گروه است:

الف) خبرگان

این گروه شامل کلیه خبرگان و متخصصان در حوزه خط‌مشی‌گذاری هستند که در این حیطه، صاحب تجربه، صاحب اثر پژوهشی یا کاربردی، دارای تجربه مستقیم تدوین خط‌مشی و نیز صاحب نظرند. که ابتدا در تعیین بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی نقش داشته و در نهایت جهت ارائه مدل مفهومی محقق را یاری می‌نمایند.

ب) مدیران دستگاه‌های اجرایی

جامعه آماری دوم این تحقیق شامل مدیران دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان که خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری جهت اجرا از سوی دولت به آن‌ها ابلاغ می‌شود، که در ۲۳ شهرستان استان خوزستان فعالیت دارند. بر اساس آمار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خوزستان تعداد مدیران دستگاه‌های

اجرائی ۸۶۶۴۳ نفر است. منظور از دستگاه‌های اجرائی، کلیه دستگاه‌های موضوع بند (۱۱) ماده (۱) قانون برنامه و بودجه و ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه بوده که به نحوی از بودجه عمومی منتفع می‌شوند و همچنین مستلزم ذکر یا تصریح نام هستند. در این تحقیق برای گردآوری داده‌ها جهت تصمیم‌گیری در خصوص پرسش‌های پژوهش نمونه-گیری به روش‌های ذیل انجام شده است:

الف) خبرگان

نمونه آماری در این بخش مشتمل بر پانزده نفر از اساتید دانشگاه حوزه خط‌مشی‌گذاری و نمایندگان مجلس بوده که به صورت گزینشی و صلاح‌دید اساتدان راهنما انتخاب شده‌اند. لذا نمونه‌گیری از نوع سرشماری هدفمند بود، یعنی تعدادی از افراد جامعه‌ی آماری که با توجه به شاخص‌های مدنظر محققان انتخاب شده‌اند.

ب) مدیران

در این تحقیق نمونه‌گیری تصادفی از مدیران دستگاه‌های اجرائی استان خوزستان انجام گردید و تعداد نمونه بر اساس انتخاب نمونه از هر طبقه با در نظر گرفتن نسبت آن طبقه در جمعیت تعیین شد. ابتدا به کمک فرمول نمونه‌گیری کوکران حجم کلی نمونه را محاسبه کرده و سپس در هر طبقه اقدام به نمونه‌گیری طبقه‌بندی گردید. که بر این اساس حجم نمونه ۳۸۲ نفر انتخاب شده است.

برای گردآوری داده‌های مورد نیاز تحقیق از پرسش‌نامه‌های محقق ساخته استفاده شده است. در طراحی پرسش‌نامه با بهره‌گیری از مبانی نظری فارسی و لاتین و استفاده از نظر صاحب نظران و اساتید محترم عوامل بالقوه مرتبط با موضوع (بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی و خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری) شناسایی و ابتدا پرسش‌نامه‌های مقدماتی و پس از تعیین اعتبار و روایی آن‌ها پرسش‌نامه‌های نهایی تهیه شد. پرسش‌نامه اول در حوزه بازیگران تدوین خط-مشی‌های عمومی با ۵۱ سوال بوده و پرسش‌نامه دوم جهت سنجش میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری مشتمل بر ۷۴ گویه بوده است.

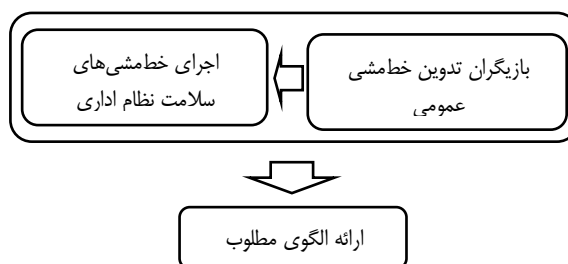
به منظور اطمینان از روایی محتوایی پرسش‌نامه‌ها، از نظرات متخصصین در این حوزه بهره گرفته شد. هم چنین روایی سازه پرسش‌نامه‌ها با استفاده از تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. برای تعیین پایایی پرسش‌نامه‌ها از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب پایایی آزمون برای کل پرسش‌نامه بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی ۰/۹۳ و برای کل پرسش‌نامه میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری ۰/۹۵ محاسبه شد و با توجه به مقادیر ضریب آلفای کرونباخ، می‌توان استنباط نمود که ابزار پژوهش از پایایی مطلوبی برخوردار است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی، آزمون t تک نمونه‌ای و فریدمن نرم افزار Spss 22 و برای برازش مدل مفهومی از معادلات ساختاری نرم افزار Amos استفاده شد.

جدول ۱: سازمان‌های اجرائی استان خوزستان (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی)

ردیف	نام دستگاه اجرائی	تعداد	حجم نمونه
۱	استانداری	۱۱۰۶	۴/۸
۲	اداره کل ثبت احوال	۲۴۸	۱/۰۹
۳	اداره امور زندان‌ها و اقدامات تأمینی	۹۷۱	۴/۲۷
۴	اداره کل ثبت اسناد و املاک	۴۷۱	۲/۰۷
۵	اداره کل اوقاف و امور خیریه	۱۲۳	۰/۵۴
۶	سازمان امور اقتصادی و دارایی	۱۰۰	۰/۴۴
۷	اداره کل آموزش و پرورش	۶۳۴۷۰	۲۷۹/۲۶

۰/۴۵	۱۰۴	اداره کل هواشناسی	۸
۱/۷۶	۴۰۱	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۹
۱/۱۷	۲۶۶	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۰
۰/۵۰۱	۱۱۴	سازمان تبلیغات اسلامی	۱۱
۰/۸۲	۱۸۷	اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس	۱۲
۱/۳۰	۲۹۷	اداره کل ورزش و جوانان	۱۳
۱/۰۷	۲۲۹	پایگاه انتقال خون	۱۴
۴/۱۰	۹۳۳	سازمان بهزیستی	۱۵
۴/۷۵	۱۰۸۱	اداره کل راه و شهرسازی	۱۶
۱/۴۵	۳۳۰	اداره کل دامپزشکی	۱۷
۱/۳۶	۳۱۰	سازمان میراث فرهنگی	۱۸
۰/۴۹	۳۴	حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۱۹
۵/۶۹	۱۲۹۵	اداره کل امور مالیاتی	۲۰
۱/۷۲	۳۹۱	اداره کل منابع طبیعی	۲۱
۰/۵۲۸	۱۲۰	اداره کل امور عشایر	۲۲
۸/۳۶	۱۹۰۱	سازمان جهاد کشاورزی	۲۳
۱/۰۴	۲۳۷	اداره کل حفاظت محیط زیست	۲۴
۲/۱۸	۴۹۶	سازمان صنعت، معدن و تجارت	۲۵
۰/۴۹	۱۱۲	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی	۲۶
۲/۴۹	۵۶۸	سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران	۲۷
۶/۹۳	۱۵۷۶	شرکت آب و فاضلاب روستایی	۲۸
۲/۹۸	۶۷۹	اداره کل گمرک	۲۹
۱/۷۸۲	۴۰۵	اداره کل شیلات	۳۰
۰/۵۱	۱۱۷	سازمان پزشکی قانونی	۳۱
۳/۰۰	۶۸۲	بانک کشاورزی	۳۲
۷/۷۵	۱۷۶۲	بانک صادرات	۳۳
۸/۷۱	۱۹۸۱	بانک ملی	۳۴
۴/۱۹	۹۵۴	بانک ملت	۳۵
۲/۲۳	۵۰۸	بانک رفاه کارگران	۳۶
۳/۰۱	۶۸۶	بانک سپه	۳۷
۴/۰۶	۹۲۴	بانک تجارت	۳۸
۲/۴۸	۵۶۴	بانک مسکن	۳۹
۳۸۲/۴۲	۸۶۶۴۳	جمع	

بر اساس مطالب ذکر شده الگوی مفهومی پژوهش به صورت ذیل می‌باشد

شکل ۱: الگوی مفهومی نقش بازیگران تدوین خطمشی عمومی در اجرا خطمشی‌های سلامت نظام اداری

سوالات تحقیق

- سوال اول: نقش بازیگران تدوین خط‌مشی‌های عمومی در اجرا در چه سطحی می‌باشد؟
- سوال دوم: اهمیت رتبه‌ای هر یک از بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی در اجرا چگونه است؟
- سوال سوم: اجرای خط‌مشی‌های عمومی سلامت نظام اداری چه وضعیتی دارند؟
- سوال چهارم: نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی چه رابطه‌ای با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری دارد.
- سوال پنجم: برازش مدل استخراج شده از تحقیق چگونه است؟

یافته‌های تحقیق

- سوال اول: نقش بازیگران تدوین خط‌مشی‌های عمومی در اجرا در چه سطحی می‌باشد؟

بر اساس نتایج جدول (۱) با توجه به میانگین‌های به‌دست آمده در مولفه قوه مقننه از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۹ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه قوه مجریه از آنجا که مقدار میانگین ۳/۲۰ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه قوه قضائیه از آنجا که مقدار میانگین ۳/۲۰ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه شورای عالی امنیت ملی از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۹ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است.

در مولفه مجمع تشخیص مصلحت نظام از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۵ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه رسانه‌های گروهی از آنجا که مقدار میانگین ۳/۲۱ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه گروه‌های ذینفوذ از آنجا که

جدول ۱: توصیف متغیر بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی

شماره	متغیر	میانگین	میانه	انحراف استاندارد	حداقل نمره	حداکثر نمره	وضعیت
۱	بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی	۳/۱۵۰۵	۳/۱۸	۰/۳۷	۲/۰۱	۴/۴۵	بیشتر از رضایت بخش
۲	قوه مقننه	۳/۱۹۴۴	۳/۲۵	۰/۵۶	۲/۰	۴/۷۵	بیشتر از رضایت بخش
۳	قوه مجریه	۳/۲۰۵۱	۳/۲۲	۰/۴۳	۲/۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۴	قوه قضائیه	۳/۲۰۶۲	۳/۲۵	۰/۴۹	۲/۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۵	شورای عالی امنیت ملی	۳/۰۸۲۵	۳/۰۰	۰/۴۹	۲/۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۶	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۳/۱۵۰۵	۳/۰۰	۰/۴۶	۱/۵	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۷	رسانه‌های گروهی	۳/۲۱۳۴	۳/۲۵	۰/۴۸	۲/۲۵	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۸	گروه‌های ذی نفوذ	۳/۱۴۹۷	۳/۲۰	۰/۵۴	۱/۲۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۹	عامه مردم	۳/۱۵۷۹	۳/۳۳	۰/۵۴	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۰	مراکز سیاست پژوه	۳/۰۲۵۳	۳/۰۰	۰/۵۵	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۱	نخبگان قدرتمند	۳/۰۱۱۸	۳/۰۰	۰/۵۸	۱/۵۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۲	گروه‌های فشار	۳/۲۳۵۶	۳/۱۶	۰/۵۴	۲/۱۷	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۳	مراجع مذهبی و سنتی	۳/۱۷۲۸	۳/۰۰	۰/۵۹	۱/۵۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۴	احزاب سیاسی	۳/۱۵۱۸	۳/۳۳	۰/۶۰	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش

جدول ۲: نتایج آماری سنجش برابری اولویت عوامل تحقیق

تعداد داده‌های هر متغیر	Chi square	df	Sig.	نتیجه
۳۸۲	۱۳۴/۲۷۲	۱۲	۰/۰۰۰	تائید

عدم برابری اولویت‌ها تایید می‌شود که نتایج حاصل از پردازش داده‌های مربوط در جدول (۲) ارائه شده است. پس می‌توان به اولویت‌بندی مولفه‌ها پرداخت که نتایج حاصل از اولویت‌بندی به قرار جدول (۳) می‌باشد. در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ بین میانگین رتبه مؤلفه‌های اثربخش تفاوت وجود دارد.

طبق نتایج جدول (۳) و میانگین رتبه‌ها، بیشترین میانگین رتبه مربوط به رسانه‌های گروهی و کمترین میانگین رتبه نیز مربوط به نخبگان قدرتمند می‌باشد.

جدول ۳: نتایج میانگین رتبه مولفه‌ها با آزمون فریدمن به ترتیب اهمیت

متغیر	میانگین
قوه مقننه	۷/۵۲
قوه مجریه	۷/۵۰
قوه قضاییه	۷/۴۵
شورای عالی امنیت	۶/۳۵
مجمع تشخیص مصلحت نظام	۶/۹۹
رسانه‌های گروهی	۷/۶۳
گروه‌های ذی نفوذ	۷/۲۵
عامه مردم	۶/۹۹
مراکز سیاست پژوه	۵/۹۸
نخبگان قدرتمند	۵/۶۴
گروه‌های فشار	۷/۶۲
مراجع مذهبی و سنتی	۶/۸۳
احزاب سیاسی	۷/۲۵

مقدار میانگین ۳/۱۴ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه عامه مردم از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۵ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه مراکز سیاست پژوه از آنجا که مقدار میانگین ۳/۰۲ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت‌بخش است. در مولفه نخبگان قدرتمند از آنجا که مقدار میانگین ۳/۰۱ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه گروه‌های فشار از آنجا که مقدار میانگین ۳/۲۳ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت‌بخش است. در مولفه مراجع مذهبی و سنتی از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۷ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت بخش است. در مولفه احزاب سیاسی از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۵ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت‌بخش است. در مولفه احزاب سیاسی از آنجا که مقدار میانگین ۳/۱۵ است، می‌توان نتیجه گرفت که در سطح بیشتر از رضایت‌بخش است. برای متغیر بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی به صورت کلی، میانگین (۳/۱۵)، میانه (۳/۱۸)، انحراف معیار (۰/۳۷)، حداقل نمره (۲/۰۱)، حداکثر نمره (۴/۴۵) به دست آمد که این متغیر در سطح بیشتر از رضایت بخش قرار دارد.

سوال سوم: اجرای خط‌مشی‌های عمومی سلامت نظام اداری چه وضعیتی دارند؟
متغیر اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری به صورت کلی، دارای میانگین (۳/۱۲)، میانه (۳/۱۵)، انحراف معیار (۰/۳۵)، حداقل نمره (۲/۱۵)، حداکثر نمره (۴/۵۴) بوده که این متغیر در سطح بیشتر از رضایت‌بخش قرار دارد.

سوال دوم: اهمیت رتبه‌ای هر یک از بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی در اجرا چگونه است؟
جهت اولویت‌بندی و شناسایی مولفه‌هایی که بیشترین اهمیت را در بین بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی داشته‌اند، به دلیل اینکه سطح معنی‌داری کمتر از ۵ درصد بوده، برابری اولویت‌ها رد شده و فرض

جدول ۴: توصیف متغیر خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری

شماره	متغیر	میانگین	میان	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر	وضعیت
۱	سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران	۳/۰۷۸۵	۳/۳۳	۰/۷۰	۱/۰۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۲	برنامه سلامت نظام اداری	۳/۲۳۱۲	۳/۳۳	۰/۵۳	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۳	فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری	۳/۲۶۰۹	۳/۳۳	۰/۶۳	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۴	بند ۱۴ و ۱۶ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه	۳/۱۹۹۰	۳/۲۰	۰/۵۱	۲/۰۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۵	مواد ۹۰، ۹۱ و ۹۲ قانون مدیریت خدمات کشوری	۳/۱۷۱۰	۳/۳۳	۰/۵۲	۱/۳۳	۴/۷۷	بیشتر از رضایت بخش
۶	برنامه ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد هیات دولت	۳/۲۲۴۸	۳/۲۲	۰/۴۳	۲/۰۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۷	قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مجلس	۳/۱۲۰۷	۳/۱۲	۰/۳۹	۲/۱۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۸	قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷	۳/۱۷۱۰	۳/۳۳	۰/۵۷	۱/۶۷	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۹	قانون مجازات اخلاک‌گران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹/۹/۲۸	۳/۱۵۸۶	۳/۲۰	۰/۵۱	۱/۲۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۰	قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مبارزه با فساد	۳/۱۴۷۰	۳/۱۵	۰/۴۵	۲/۰۰	۴/۸۵	بیشتر از رضایت بخش
۱۱	قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی	۳/۱۵۱۸	۳/۳۳	۰/۶۰	۱/۳۳	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۲	قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل	۳/۰۶۱۱	۳/۱۶	۰/۶۶	۱/۰۰	۵/۰۰	بیشتر از رضایت بخش
۱۳	فصل یازدهم الی سیزدهم کتاب پنجم «قانون مجازات اسلامی»	۲/۸۱۱۲	۳/۰۰	۰/۵۰	۱/۰۰	۵/۰۰	رضایت بخش
۱۴	آیین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه های اجرایی	۲/۸۵۶۷	۲/۷۵	۰/۴۲	۱/۵۰	۴/۷۵	رضایت بخش
۱۵	سلامت نظام اداری	۳/۱۲۰۱	۳/۱۵	۰/۳۵	۲/۱۵	۴/۵۴	بیشتر از رضایت بخش

سال دهم / شماره سی و پنجم / پاییز ۱۳۹۸

سوال چهارم: نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی چه رابطه‌ای با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری دارد؟
 ضریب رگرسیون معنادار می‌باشد و با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت، بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی بر اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری تاثیر معناداری دارند.
 با توجه به جدول و نتایج رگرسیون خطی، به دلیل کوچکتر بودن سطح معناداری آزمون از ۰/۰۵ مقدار

جدول ۵: رابطه نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری

متغیر	ضریب استاندارد نشده	خطای برآورد استاندارد نشده	ضریب استاندارد شده	مقدار t	سطح معناداری
نقش قوه مجریه	۰/۰۴۶	۰/۰۲۹	۰/۰۰۷	۲/۲۰۲	۰/۰۴۸
نقش قوه قضاییه	۰/۰۵۲	۰/۰۲۵	۰/۰۶۸	۲/۱۰۳	۰/۰۳۶
نقش شورای عالی امنیت ملی	۰/۱۱۶	۰/۰۲۶	۰/۱۴۳	۴/۴۵۰	۰/۰۰۰
نقش مجمع تشخیص مصلحت نظام	۰/۰۵۰	۰/۰۲	۰/۰۶۴	۲/۲۸	۰/۰۲۳
نقش رسانه‌های گروهی	۰/۱۰۶	۰/۰۲۹	۰/۱۳	۳/۶۳۵	۰/۰۰۰
نقش گروه‌های ذی نفوذ	۰/۰۹۱	۰/۰۲۷	۰/۱۳۰	۳/۳۶۵	۰/۰۰۱
نقش عامه مردم	۰/۰۷۳	۰/۰۲۰	۰/۱۰۷	۳/۵۹۷	۰/۰۰۰
نقش مراکز سیاست پژوه	۰/۰۴۲	۰/۰۲۰	۰/۰۷۳	۲/۰۸۹	۰/۰۲۹
نقش نخبگان قدرتمند	۰/۰۴۹	۰/۰۱۷	۰/۰۸۰	۲/۸۰۵	۰/۰۰۵
نقش گروه‌های فشار	۰/۱۷۴	۰/۰۲۵	۰/۲۴۳	۶/۹۶۷	۰/۰۰۰
نقش مراجع مذهبی و سنتی	۰/۰۴۳	۰/۰۲۱	۰/۰۶۷	۲/۰۸۹	۰/۰۳۷
نقش احزاب سیاسی	۰/۱۰۷	۰/۰۲۵	۰/۱۵۵	۴/۲۳۴	۰/۰۰۰

جدول ۶: رابطه بین بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی و میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری

متغیر	میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری	بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی
	۱	۱
بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی	۰/۹۳۹	۱
میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری	۱	۰/۹۳۹

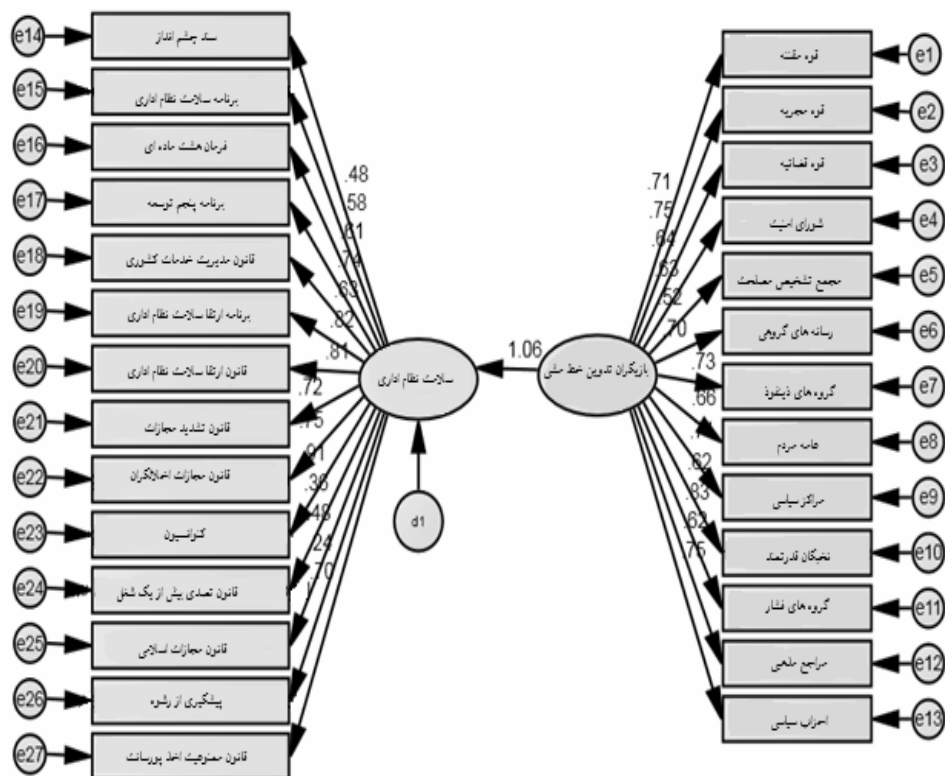
خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری با بیش از ۹۵ درصد اطمینان رابطه‌ی مستقیم و معنادار وجود دارد ($r=0/939$).

سوال پنجم: برازش مدل استخراج شده از تحقیق چگونه است؟

بررسی شاخص‌های برازش مدل پژوهش در مجموع نشان می‌دهد که، مدل مورد قبول می‌باشد، که در ادامه، مقدار هر یک از شاخص‌ها برای بررسی نیکویی برازش مدل مورد بررسی قرار گرفته است.

بررسی رابطه‌ی بین نقش هر کدام از بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری با توجه به نتایج جدول (۵) نشان داد که در سطح معناداری ($p=0/000 < 0/05$)، بین نقش هر کدام از بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری با بیش از ۹۵ درصد اطمینان رابطه‌ی مستقیم و معنادار وجود دارد.

بر اساس نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول (۶)، با توجه به سطح معناداری ($p=0/000 < 0/05$)، بین نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای

شکل ۲: مدل نهایی پژوهش با ضرایب استاندارد شده

جدول ۷: شاخص‌های برازش برای مدل اصلاح شده (n=۳۸۲)

شاخص	x^2	Df	df/x^2	GFI	AGFI	NFI	IFI	TLI	CFI	EMSEA
مقدار محاسبه شده	834/1	۳۲۴	۲/۵۷	۰/۸۳	۰/۸۷	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۸۹	۰/۸۷	۰/۰۶
سطح قابل قبول			<۳	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۱
نتیجه	مناسب	مناسب	مناسب	قابل قبول	قابل قبول	مناسب	مناسب	مناسب	قابل قبول	مناسب

۸- شاخص برازندگی فزاینده (IFI) : مقادیر بالاتر از ۰/۹۵ به عنوان برازش بسیار خوب داده‌ها به مدل تفسیر می‌شود و مقدار به دست آمده ۰/۹۱ می‌باشد که حاکی از برازش خوب مدل است.

۹- شاخص برازش تاکر-لویس (TLI): با توجه به این که مقدار این شاخص در این تحقیق برابر با ۰/۸۹ می‌باشد. می‌توان از انطباق داده‌های تجربی با مدل نظری پژوهش اطمینان حاصل نمود.

۱۰- شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) : مقدار قابل قبول این شاخص بالاتر از ۰/۹۰ می‌باشد و همان‌طور که در جدول نشان داده شده مقدار این شاخص ۰/۸۷ می‌باشد که این حاکی از مقدار بسیار مناسب آن برای انطباق داده‌های تجربی با مدل نظری پژوهش حاضر است.

۱۱- شاخص میانگین مجذور خطاهای مدل : (RSME) مقادیر بین ۰/۰۵ تا ۰/۰۸ نشان دهنده برازش تقریباً خوب، بین ۰/۰۸ تا ۰/۱ نشان دهنده برازش متوسط مدل است. در این تحقیق مقدار به دست آمده این شاخص برابر با ۰/۰۶ است که نشان از برازندگی مدل در جامعه‌ی مورد مطالعه است.

بحث و نتیجه‌گیری

(۱) با توجه به نتایج سوال اول، نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی شامل قوه مقننه، قوه مجریه، قوه قضاییه، شورای عالی امنیت ملی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، رسانه‌های گروهی، گروه‌های ذی نفوذ، عامه مردم در سطح خوب ارزیابی شد. در مولفه مراکز

۱- شاخص کای دو (x^2): تحلیل برازندگی مدل با این شاخص، معمولاً در نمونه‌های بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ قابل اتکا است. و میزان این شاخص تحت تاثیر تعداد نمونه اتخاذ شده قرار می‌گیرد. در این تحقیق این شاخص برابر با ۸۳۴/۱ است (n=۳۸۲).

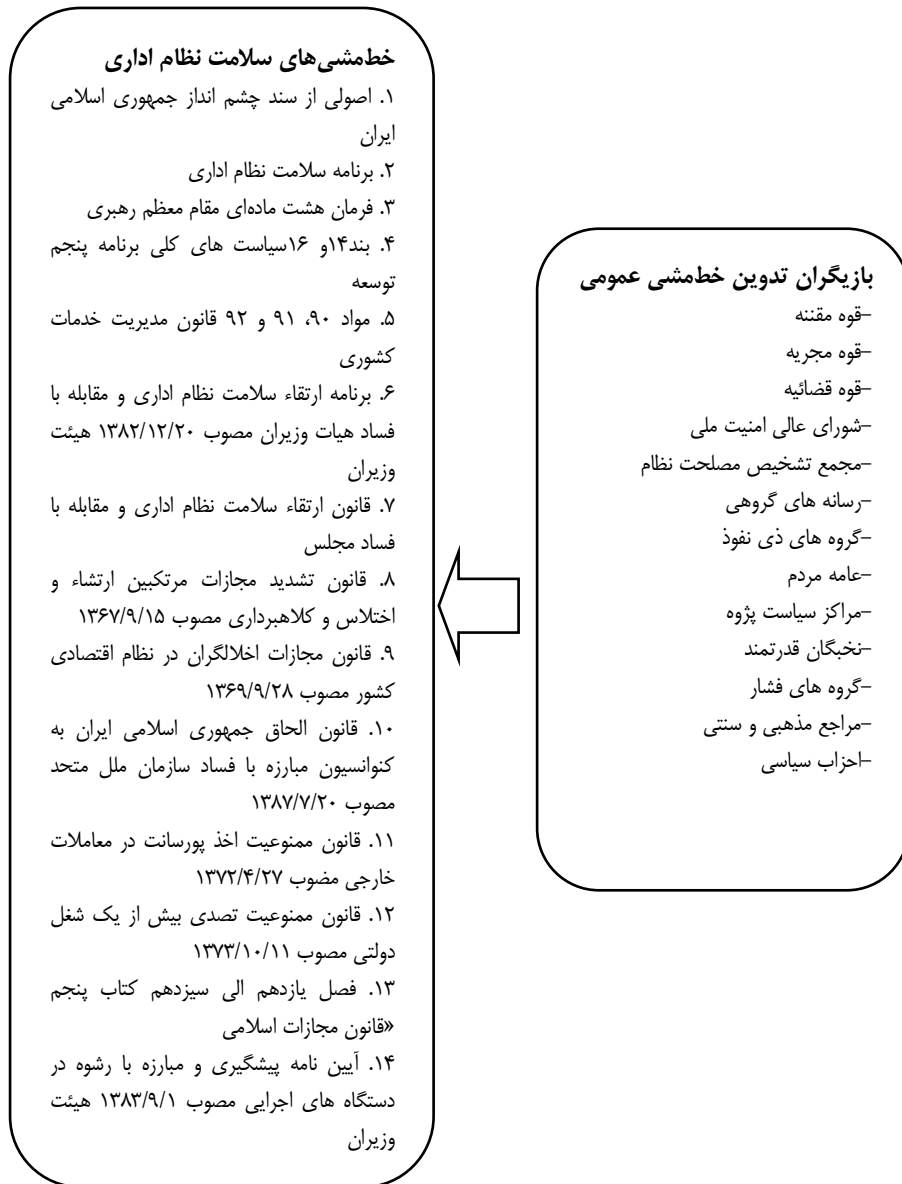
۲- درجه آزادی df: این شاخص درجه آزادی مدل را نشان می‌دهد و باید مثبت و بزرگتر از صفر باشد تا امکان انجام آزمون‌های آماری فراهم شود. درجه آزادی مدل این تحقیق برابر با ۳۲۴ است.

۳- نسبت کای دو بر درجه آزادی (df/x^2): اغلب صاحب‌نظران مقادیر ۱ تا ۳ را برای این شاخص مناسب می‌دانند. با توجه به مقدار ۲/۵۷ برای این شاخص، می‌توان بیان داشت که از لحاظ این شاخص، انطباق داده‌های تجربی با مدل مورد تایید قرار می‌گیرد.

۴- شاخص نیکویی برازش (GFI): مقادیر ۰/۹۰ و بالاتر این شاخص نشانه برازش مطلوب مدل است. مقدار به دست آمده این شاخص ۰/۸۳ است که برازش مطلوب مدل را نشان می‌دهد.

۶- شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI): مقادیر ۰/۹۰ و بالاتر این شاخص نشانه برازش مطلوب مدل است. همان‌طور که در جدول نشان داده شده مقدار به دست آمده این شاخص ۰/۸۷ می‌باشد که به عنوان قابل قبول تلقی می‌گردد.

۷- شاخص (NFI): میزان بالاتر از ۰/۹۰ این شاخص مناسب می‌باشد. میزان این شاخص برای مدل به دست آمده ۰/۹۳ می‌باشد که نشان از برازندگی مدل است.

شکل ۳: مدل نهایی پژوهش

سیاست پژوه، نخبگان قدرتمند، گروه‌های فشار، مراجع مذهبی و سنتی در سطح بیشتر از رضایت‌بخش ارزیابی شد و نقش احزاب سیاسی نیز در سطح خوب قرار گرفته است. نتایج این تحقیق در ابعاد و مولفه‌ها با تحقیقات زانگ (۲۰۱۴)، گرستون (۲۰۰۴)، بیرکلند^{۳۹} (۲۰۱۰) و هانیکوم^{۴۰} (۱۹۸۷) هم خوانی دارد.

(۲) با توجه به نتایج سوال دوم و میانگین رتبه‌ها، رسانه‌های گروهی دارای بیشترین میانگین رتبه و نخبگان قدرتمند دارای کمترین میانگین رتبه در بین سایر بازیگران در جامعه آماری تحقیق دارا بوده‌اند. در مقایسه نتایج به دست آمده از آزمون این پرسش با پیشینه تحقیق می‌توان در این خصوص به مطالعات زانگ (۲۰۱۴)، ناکامورا و اسمالوود (۱۹۸۰)، گرستون (۲۰۰۴)، بیرکلند (۲۰۱۰) هانیکوم (۱۹۸۷) اشاره نمود.

(۳) براساس نتایج سوال سوم، اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری در مولفه سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران با توجه به مقدار میانگین ۳/۰۷، در مولفه برنامه سلامت نظام اداری با توجه به مقدار

میانگین ۳/۲۳، در مولفه فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری با توجه به مقدار میانگین ۳/۲۶، در مولفه بند ۱۴ و ۱۶ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۹، در مولفه مواد ۹۰، ۹۱ و ۹۲ قانون مدیریت خدمات کشوری با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۷، در مولفه برنامه ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد هیات دولت با توجه به مقدار میانگین ۳/۲۲، در مولفه قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مجلس با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۲، در مولفه قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۷، در مولفه قانون مجازات اخلاط‌لگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹/۹/۲۸ با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۵، در مولفه قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مبارزه با فساد با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۴، در مولفه قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی با توجه به مقدار میانگین ۳/۰۶، در مولفه فصل یازدهم الی سیزدهم کتاب پنجم «قانون مجازات اسلامی» با توجه به مقدار میانگین ۲/۸۸، در مولفه قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل با توجه به مقدار میانگین ۳/۱۵ در سطح بیشتر از رضایت‌بخش قرار گرفته اند. در مولفه آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی با توجه به مقدار میانگین ۲/۸۵ در سطح رضایت‌بخش قرار گرفته است. در این راستا می‌توان به تحقیقات اندرسون (۲۰۰۹)، فلچر (۲۰۰۵)، سرا^{۱۱} (۲۰۰۴)، گراف و مهلکوب^{۱۲} (۲۰۰۳) و آدس و دی‌تلا^{۱۳} (۱۹۹۹) اشاره نمود.

عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری با بیش از ۹۵ درصد اطمینان رابطه‌ی مستقیم و معنادار وجود داشت ($r=0/93$). در راستای این سوال می‌توان به تحقیقات گان و هاگ وود (۱۹۸۴)، کالیستا (۱۹۹۴)، هاوالت و رامش (۱۹۹۵)، میلیری مک لوگین^{۱۴} (۱۹۷۵)، خلید (۲۰۰۱)، برگ (۲۰۰۴)، ریچاردسون^{۱۵} (۲۰۰۷)، آکرمین و همکاران^{۱۶} (۲۰۱۱)، کوستکا^{۱۷} (۲۰۱۴)، برینارد^{۱۸} (۲۰۰۵)، آبوگلا^{۱۹} (۲۰۱۲)، مکینده^{۲۰} (۲۰۰۵)، ساباتیو و مازمانیا (۱۹۸۶)، ساباتیو^{۲۱} (۱۹۹۱)، کندی^{۲۲} (۲۰۱۱)، گیوریان و ربیعی (۱۳۹۱) و بلوندر^{۲۳} (۱۹۹۰) اشاره نمود.

۵) با توجه به نتایج سوال پنجم، میزان به‌دست آمده برای هر یک از شاخص‌های نیکویی برازش نشان می‌دهد که مدل مورد نظر از اعتبار در سطح مطلوبی قرار دارد. مقادیر کوچکتر از ۰/۰۵ شاخص RSME-حاکمی از برازش قابل قبول مدل، بین ۰/۰۵ تا ۰/۰۸ نشان دهنده برازش تقریباً خوب، بین ۰/۰۸ تا ۰/۱ نشان‌دهنده برازش متوسط و بزرگ تر از ۰/۱ حاکمی از برازش ضعیف مدل است. در این تحقیق مقدار به‌دست آمده این شاخص برابر با ۰/۰۶ است که نشان از برازندگی مدل در جامعه‌ی مورد مطالعه است.

منابع

باقری، محمدرضا؛ پورعزت، علی اصغر؛ مظاهری، محمد مهدی؛ باقری میاب، شهلا (۱۳۹۲). تدوین سیستم خط‌مشی‌گذاری فرهنگی آینده نگر با استفاده از هم افزائی مدل‌ها. راهبرد فرهنگ، شماره ۲۲، ص ۱۶۵-۱۳۵.

دانایی فرد، حسن؛ آذر، عادل؛ ابراهیمی، سید عباس. (۱۳۹۲). بررسی راهکارهای ارتقای قابلیت پذیری سیاسی، اجتماعی، اداری و فنی خط‌مشی‌های عمومی کشور با استفاده از رویکرد خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد. مدیریت سازمان‌های دولتی. شماره ۳، ص ۱۷-۳۴.

۴) با توجه به نتایج سوال چهارم برای بررسی رابطه‌ی بین نقش بازیگران تدوین خط‌مشی عمومی با میزان اجرای خط‌مشی‌های سلامت نظام اداری از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج در جدول (۶) نشان داد با توجه به سطح معناداری ($p=0/000<0/05$)، بین نقش بازیگران تدوین خط‌مشی

- of Public Policy-Making, 3rded, New York: ME Sharpe.
- Blind, P. (2014). Policy-Driven Democratization Geometrical Perspectives on Transparency, Accountability, and Corruption. First edition.
- Bolinder, G., Alfedsson, L., Englund, A., de Faire, U. (1994). Smokeless tobacco use and increased cardiovas- cular mortality among Swedish construction workers. *American Journal of Public Health*, 84, 399-404.
- Bratton, M. (1989). The Politics of Government- NGO Relations in Africa. *World Development*, 17 (4), 569-587.
- Browne, M.W., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit In KA Bollen & JS Long (Eds.), Testing structural equation models (pp. 136-162).
- Brynard, P. A. (2005). Policy implementation: Lessons for service delivery. Livingstone, Zambia, s.n.
- Calista ,D. (1994). Policy Implementation , New york , Marcel Dekker Innc.
- Campos, J.E., Lien, D. and Pradhan, S., (1999). The impact of corruption on investment: predictability matters. *World Development*. 27, 1059-67.
- Clark, J. (1991). Democratizing Development. London: Earthscan.
- De Benedetto, M. (2014). *Administrative Corruption. Encyclopedia of Law and Economics*. New York: Springer.
- De Vries, M. and Sobis, I. (2016). Increasing transparency is not always the panacea. *International Journal of Public Sector Management*, 29 (3), 255-270.
- Deleon, P, and T. Green. M. (2015). Chapter 31. Corruption and the new public management In Learning from International Public Management Reform: Part B. Published online; 615-642.
- Diaby, A, Sylwester, K, (2014). Bureaucratic Competition and Public Corruption: Evidence from Transition Countries, *European Journal of Political Economy*.
- Eme, E. (2010). Corruption in Nigerian government institutions: A case of police equipment fund. *Journal of Liberal Studies*, 1 (1), 440-458.
- Fletcher, P. (2005). *The Government Paperwork Elimination Act. Berlin: INT'L.J of Public Admin*, 53, 162-175.
- Fowler, A. (1988). Non-governmental Organizations in Africa: Achieving Comparative Advantage in Relief and Micro-development. Brighton: Institute of Development Studies.
- Gerston, L.N. (2004). *Public Policy-Making: Process and Principles*, 2nd ed, New York: ME Sharpe.
- دانش‌فرد، کرم اله (۱۳۸۹). فرآیند خط‌مشی‌گذاری عمومی. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات.
- قهرمانی، مسعود، حیدری، رحیم (۱۳۹۲). بررسی رابطه سلامت اداری و بهبود عملکرد نیروی انسانی سازمان‌های مالی-دولتی استان آذربایجان غربی. مطالعات کمی در مدیریت. شماره ۲. ص ۱۹۰-۱۵۹.
- گیوریان، حسن، ربیعی مندجین، محمدرضا (۱۳۹۱). تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی. تهران: انتشارات یکان. چاپ چهارم.
- منوریان، عباس، گلشن، ابراهیم (۱۳۹۴). مطالعه خط-مشی عمومی چرخه‌های خط‌مشی و زیرنظام‌های خط‌مشی. تهران: انتشارات موسسه کتاب مهربان نشر.
- Abuagela, M.A. (2012). *Examination of the Public Policy Process in LIBYA*. School of Built Environment University of Salford, Salford, UKD eember.
- Ades, A., & Di Tella, R. (1999). Rents, competition, and corruption. *American Economic Review*, 89 (4), 982-993.
- Akreman, J. (2011). *How to manage barriers to formation and implemenation of policy packages in transport*, s.l.: Optic. optimal policies for Transport in Combination.
- Anderson, E.J. (2011). *Public Policymaking: An Introduction*. Boston: Wadsworth Publishing.
- Apergis, N., Dincer, O. and Payne, J., (2012). Live free or bribe: on the causal dynamics between economic freedom and corruption in U.S. states. *European Journal of Political Economy*, 28, 215-226.
- Bamidele, O., Azeez O. Olaniyan, Ayodele, B. (2016). Culture, Corruption, and Anticorruption Struggles in Nigeria. *Journal of Developing Societies*, 32 (2), 103-129.
- Bardhan, P. (1997). Corruption and development: a review of issues. *Journal Econ Lit*, 35, 1320-1346.
- Beekman, G., Bulte, E. and Nillesen, E., (2013). Corruption and economic activity: micro level evidence from rural Liberia, *European Journal of Political Economy*, 30, 70-79.
- Berg, K., (2004). Implementing Chicagos to Transform public housing. Chicago, s.n.
- Birkland, T.A. (2015). *An Introduction to the Policy Process Theories, Concepts, and Models of Public Policy Making*. New York: Routledge.
- Birkland. T. (2010). An Introduction to the Policy Process: Theories, Concepts and Models

- Pope, J. (2000). Confronting corruption the Element of a National integrity system. TI source Book, Transparency International.
- Richardson, W. (2007). Public policy failure and fiasco in education: perspectives on the British examinations crises of 2000-2002 and other episodes since 1975. *Oxford Review of Education Routledge*, 33 (2), 143-160.
- Robertson, C.J. and A. Watson. (2004). Corruption and Change: The Impact of Foreign Direct Investment. *Strategic Management Journal*, 25, 385-396.
- Rodriguez, P., K. Uhlebruck and L. Eden (2005). Government Corruption and the Entry Strategy of Multinationals. *Academy of Management Review*, 30, 383-396.
- Rose-Ackerman, S. (1999). Corruption and government: causes, consequences and reform. Cambridge University Press, Cambridge.
- Sabatier, P., Mazmanian, D (1986). Knowledge, Policy-oriented Learning and Policy Change. Knowledge, Creaton, Diffusion, *Utilization*, 8 (4). 664.
- Sabatier, P., Mazmanian, D., (1980). The implementation of public policy: a framework of analysis. *Policy studies journal*, 8 (4), 538-560.
- Sabatier, P. A., (1991). Toward better theories of the policy process. *PS:political science and politics*, 24 (2), 147-156.
- Saha, Sh., Rukmani, G., Neil, C and J.J. Su. (2014). Democracy and corruption: A complex relationship. *Crime, Law and Social Change*. 61 (3), 287-308.
- Serra, D. (2004). Empirical determinants of corruption: a sensitivity analysis. Global Poverty Research Group Working Paper, GPRG-WPS-012, Economic and Social Research Council, London.
- Serra, D., Wantchekon, L. (2015). Chapter 1 Experimental Research on Corruption: Introduction and Overview. In *New Advances in Experimental Research on Corruption*. Published online; 1-11.
- Sidney, Mara S. (2007). Policy Formulation: Design and Tools. Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods / edited by Frank Fischer, Gerald J. Miller, and Mara S. Sidney.
- Theobald, R. (1990). Corruption, Development and Underdevelopment (Duke University Press, Durham).
- Uslaner, E.M. (2008). Corruption, Inequality, and the Rule of Law. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Zhang, X. (2014). Study on the participation of citizens in public policy formulation. *Applied Mechanics and Materials*, 687, 5128-5130.
- Graeff, P., and Mehlkop, G. (2003). The impact of economic freedom on corruption: different patterns for rich and poor countries. *European Journal of Political Economy*, 19, 605-620.
- Habib, M. and L. Zurawicki: (2002). Corruption and Foreign Direct Investment, *Journal of International Business Studies*, 33, 291-307.
- Hanekom, S.X. (1987). Public Policy: Framework and Instrument for action, Johannesburg: Macmillan.
- Heidenheimer AJ, Johnston M, Levine VT (1993). Political corruption. A handbook. Transaction Publishers, New Brunswick (third printing, first printing 1989).
- Hogwood, B., Gunn, L. (1984). Why Prefect implementation is unattainable? Policy analysis for the real world, Oxford University press.
- Howlett, M (1995). Studying public policy. oxford university press.
- Kaufman, D., (1977). Corruption and Foreign Policy. Contemporary Economic policy. *The world bank economic review*, 107, 45-50.
- Kennedy, M, (2011). Cybernetics and system dynamics: impacts on public policy. *Kybernetes*, 40 (1/2), 124-140.
- Khalid, Hafiz M. (2001). Policy implementation models: the case of library and documentation services in Pakistan. *New library world*, 102 (1162), 87-92.
- Klitgaard, R. (2000). Controlling corruption. University of California Press, Berkeley and Los Angels
- Kostka, G., (2014). Barriers to the implementation of environmental policies at the local level in China, s.l.: World Bank.
- Kraft, M and Scott R.F (2004), Public Policy. CQ press.
- Lambsdorff, J.G (2002). Corruption and rent-seeking. *Public Choice*, 113, 97-125.
- Makinde, T. (2005). Problems of policy implementation in developing nations: the Nigerian experience. *Journal of social sciences*, 11, 63-69.
- Mclavghlin, M. (1976). Implementation as Mutual Adaptation, in Walter Williams, Richard Elmore, eds. social program Implementation. New York, Academic press.
- Meek, Jack W. (2004). Policy networks in Encyclopedia of Public Administration and Public Policy, Jack Rabin, T. Aaron Wachhaus; Taylor & Francis .
- Nakamura, Robert T. and Frank Smallwood. (1980). The Politics of Policy Implementation. New York: St. Martin's Press
- Ogus, A. (2004). Corruption and regulatory structures. *Law Policy*, 26, 329-346.
- Pieroni, L. and d'Agostino, G., (2013). Corruption and the effects of economic freedom. *European Journal of Political Economy*, 29, 54-72.

Objectives: The purpose of this study was to investigate the relationship between the role of actors in formulating a public policy on the implementation of the health policy of the administrative system.

Method: In this study, to identify the actors in the formulation of public policy, experts from previous history in the field of public policy were used and then, by combining the components extracted from the theoretical foundations of research, a questionnaire on the role of actors in the formulation of a general policy setting. It turned out To identify the health policies of the administrative system.

Findings: In this study, 13 actors involved in the formulation of public policy were identified, with the highest average score (63.6) for the mass media.

Conclusion: The results showed that there is a significant relationship between the role of actors in the formulation of public policy.

Key words: public policy formulation, implementation of public policy, health of the administrative system

- ¹ Meek
- ² Sidney
- ³ Birkland
- ⁴ pope
- ⁵ Lambsdorff
- ⁶ Heidenheimer et al
- ⁷ Anderson
- ⁸ Kraft & Furlong
- ⁹ Gerston
- ¹⁰ Hanekom
- ¹¹ Birkland
- ¹² Klitgaard
- ¹³ Ogus
- ¹⁴ De Benedetto
- ¹⁵ De Vries and Sobis
- ¹⁶ Serra and Wantchekon
- ¹⁷ Habib and Zurawicki
- ¹⁸ Robertson and Watson
- ¹⁹ Rodriguez et al
- ²⁰ Theobald
- ²¹ EME
- ²² Bamidele et al
- ²³ Heidenheimer et al
- ²⁴ Campos and Pradhan
- ²⁵ Kaufman
- ²⁶ Bardhan
- ²⁷ DeLeon and Green
- ²⁸ Zhang
- ²⁹ Diaby and Sylwester
- ³⁰ Saha et al
- ³¹ Beekman et al
- ³² Apergis et al
- ³³ Pieroni and d'Agostino
- ³⁴ Eric Uslaner
- ³⁵ Fowler
- ³⁶ Bratton
- ³⁷ Korten
- ³⁸ Clark
- ³⁹ Birkland
- ⁴⁰ Hanekom
- ⁴¹ Serra
- ⁴² Graeff and Mehlkop
- ⁴³ Ades and Di Tella
- ⁴⁴ Mclavghlin
- ⁴⁵ Richardson
- ⁴⁶ Akreman, et al
- ⁴⁷ Kostka
- ⁴⁸ Brynard
- ⁴⁹ Abuagela
- ⁵⁰ Makinde
- ⁵¹ Sabatier
- ⁵² Kennedy

⁵³ Bolinder Investigating the relationship between the role of actors in formulating a public policy on the implementation of health policies of the administrative system (Case study: Provincial organizations of Khuzestan province)

Background: One of the reasons for the lack of proper implementation of public policies is the lack of communication between public policy makers and executives. If the public policy makers are involved with the implementation, many problems will be lost, but in practice this is not the case.